

Stårheim sokneråd

- Avsender: Stårheim sokneråd
- Høringsinstans: Menighetsråd
- Ønsker å ta stilling til høringen: **JA**

Avgitte svar

Lovens formål og medlemskapsspørsmål

1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn

jf. kap. [6](#), [8](#), [18](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn"

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves

jf. [kap. 18](#) og §§ [2](#) og [3](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

• Vi meiner at trus- og livssynssamfunn uansett bør ha lovheimel til å få opplysningar om eigne medlemar sine barn også før disse er meldt inn som medlemar, slik at trus- og livssynssamfunn kan invitere til dåp, trusopplæring m.v. Dette er viktig for å kunne ivareta Den norske kyrkja si rolle som folkekyrkje. Av omsyn til personvernet går vi ut frå at ei slik ordning må vere heimla i lov.

Registrering og tilskudd

5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

• Vi meiner kravet om minst 500 medlemmer over 15 år er for høgt. Grensa bør vere 100 medlemmer over 15 år.

6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig

☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.

jf. [kap. 7](#) og [19](#) og [§§ 3](#) og [4](#)
forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke

jf. [kap. 13](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☒ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

☐ Viktig
☐ Ikke viktig

☒ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

12. Tilskudd til investeringer av Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

• Kyrkjene er ein sentral del av den norske kulturarven og står i ei særstilling som kulturminner. Ut frå denne allmenne kulturverdien, både arkitektonisk, historisk og som lokal identitetsskapar, meiner vi framlegget er naturleg. Det er likevel viktig at finansiering av vedlikehaldet på kyrkjebygga til Den norske kyrkja ikkje blir kopla saman med ei årstalsgrense. Også vedlikehaldet av nyare kyrkjer treng ei god finansieringsordning. Ei slik ordning vil gjelda bygget sine «fellesverdiar» for alle i samfunnet og er ikkje knytt til kyrkja som trussamfunn. Av omsyn til likebehandling bør også andre trus- og livssynssamfunn få tilskot til særleg verneverdige gudshus.

13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig

☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet

jf. [kap. 15](#) og [§ 6](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☒ Enig
☐ Uenig

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

• Vi vil likevel peike på at det må avklarast tydelegare kva som kan reknast som eit trus- og livssynssamfunn i denne samanhengen. Det må ikkje vere slik at om t.d. eit av om lag 1200 sokneråd i Den norske kyrkja gjer eit vedtak som strider mot diskrimineringslovgevinga så medfører dette at Den norske kyrkja bør miste tilskot. Vi vil også peike på ein inkonsekvens i forslaget ved at lovforslaget § 12 gjer vilkåra i § 6 gjeldande for Den norske kyrkja. Men § 6 innebær at trussamfunnet kan nektast tilskot etter § 4 - ein paragraf som regulerer tilskot til andre trus- og livssynssamfunn enn Den norske kyrkja og dermed ikkje omfattar Den norske kyrkja. Departementet må difor sjå nærare på utforminga av denne lovteksten slik at Den norske kyrkja og andre trus- og livssynssamfunn vert handsama likeverdig når det gjeld eventuelle vilkår.

16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☒ Enig
☐ Uenig

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Den norske kirke

18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven

jf. [kap. 8](#) og [§§ 8 – 16](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse

jf. [kap. 8](#) og [§§ 10 og 11](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg

jf. [kap. 8](#) og [§ 13](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

• Vi meiner at drift og forvaltning av kyrkjebygga framleis må ligge på lokalplanet. Det er viktig å vidareføre den identitetskjensla lokalsamfunna har for kyrkjene "sine". Dette er svært viktig - og gjev også positive kostnadsreduserande utslag ved at

lokalmiljøa ofte utfører stor dugnadsinnsats. Denne effekten vil truleg forsvinne om forvaltninga av kyrkjene vert sentralstyrt. Vi meiner vidare at forbodet mot bygging nærare kyrkjene enn 60 meter i spreidtbygd område må vidareførast, men at det no vert endra slik at Kyrkjemøtet eller det organ Kyrkjemøtet bestemmer kan gje løyve, i staden for departementet. Kyrkja som signalbygg, kulturminne eller offentleg stadskapande arkitekturmonument i kulturlandskapet er truga der det er planar om bygging i omgjevnadene til kyrkja. Mange stader er det fare for innbygging, at historiske siktlinjer kan forsvinna eller at det blir bygd skjemmande bygg nær kyrkjene. Uavhengig av medlemsskap eller aktivt tilknytning til kyrkja, er det i interessa til dei fleste i landet vårt å ta vare på kyrkja si tydelege plassering i landsskapet. Det er difor viktig at alle kyrkjer får eit rettsvern som i dag, og at ein ikkje reknar med at kulturminnelova skal kunne verne alle kyrkjene. • I høyringsnotatet står det at dette er eit spørsmål som på vanleg måte bør avklarast gjennom kommunale reguleringsplanar og kommunen si behandling av byggesaker. Vi meiner at kyrkjene krev eit sterkare vern enn dette. Ved å ta bort godkjenningsretten ved bygging nærare kyrkja enn 60 meter, vil ein eksisterande «vetorett» bli erstatta av kommunal saksbehandling som vi av erfaring veit kan vera pressa av mange sterke interesser, ofte av økonomisk art. Den norske kyrkja som «særlovsregulert rettssubjekt utanfor staten», men med oppgåver på vegner av heile samfunnet, må kunne få heimel til å ha ei slik rolle. • I dag har bispedømeråda rolle som regionalt statleg høyringsorgan med motsegnrett i kommunale plansaker. Høyringsnotatet nemner ikkje kva ein tenkjer seg om denne rolla i framtida. Vi vil hevda at med si særskilte rolle som forvaltar av kyrkjebygga, må Den norske kyrkja kunna behalda rolla som høyringsorgan med motsegnrett gjennom det organet som

21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentlighetsloven og arkivloven skal gjelde for kirken

jf. [kap. 8](#) og [§ 16](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

• *Usamd i forslaget. Den norske kyrkja står i ei særstilling i samfunnet, utfører oppgåver på vegne av det offentlege og er mottakar av store offentlege overføringar. Dette gjer at Den norske kyrkja har ei anna rolle enn andre trussamfunn – og at omsynet til åpenheit/offentlegheit i kyrkja må vektast tyngre enn prisnippet om likehandsaming av trussamfunn. Forvaltningslova, offentleglova og arkivlova må difor framleis gjelde for Den norske kyrkja.*

22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent

jf. [kap. 10](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

• *Ein av grunnane til at Den norske kyrkja, som folkekyrkje, skal økonomisk understøttast av staten er prinsippet om at det ikkje skal vere andre krav eller kriterier enn dåpen for å vere medlem i Den norske kyrkja. Sjølv om Den Norske kyrkja, no som rettsleg sjølvstendiggjort kyrkje, i prinsippet sjølv burde ha høve til å avgjere spørsmålet om medlemsavgift vil vi likevel gå i mot forslaget - då innføring av slik avgift kan gje grunnlag for ny vurdering av staten sine økonomiske forpliktingar til kyrkja.*

23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres

jf. [kap. 8](#) og [§ 9](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	

24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre, eller b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke?

jf. [kap. 9](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre. ☐ b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke.	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	• Relasjonen og nærleiken mellom sokn og kommune er viktig. Dette blir best ivareteke ved at kommunen har økonomisk ansvar for deler av kyrkja si verksemd. • Vi vil særleg peike på Gjønnens utvalet sin modell, der kommunalt ansvar for finansiering av kyrkjebygga er skilt frå annan aktivitet. Dette fordi kyrkjebygga står i ei særstilling, og at kommunane er å finansierer dette, medan staten finansierer stillingar og anna. Dette er med å styrkar eigarforhold frå lokalsamfunnet i forhold til kyrkja. Det gjev likevel kyrkja handlingsrom til å forenkle eigen organisasjon. • I framlegget til ny lov er det slege fast at soknet er den grunnleggande eininga i Den norske kyrkja og er eige, sjølvstendig rettssubjekt. Likevel er ikkje dette organet tillagt oppgåver eller funksjonar. Alt er føresett å vere avgjort av Kyrkjemøtet. Dette skaper ein voldsom ubalanse mellom soknet, soknet sitt sjølvstende, og Den norske kyrkja sentralt - og vil etter kvart skape ei sentralstyrt kyrkje som ikkje har dagens forankring i lokalsamfunna. Dette vil vere øydeleggjande for Den norske kyrkja sin funksjon som folkekyrkje. Det er vidare føresett at Den norske kyrkja også i framtida i hovudsak skal vere finansiert gjennom løyvingar frå staten. Det må då vere naturleg at staten legg føringar for korleis desse midlane skal nyttast. Her bør ein hente føringar som ligg dagens kyrkjelov og som inneber at Den norske kyrkja m.a. skal drive

undervisningsverksemd både på sentralt- og soknenivå, som t.d. trusopplæring og konfirmantundervisning. I dette må også sokna sine ansvarsområde og oppgåver tydeleggjerast. Dette handlar også om storleiken på dei årlege overføringane - samt kva verksemd staten skal finansiere. Dette betyr ikkje at staten overstyrer Den norske kyrkja - men at den som skal stå for løyvinga sikrar at midlane vert nytta i samsvar med føremålet.

Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål

25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.

jf. [kap. 19](#)

forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

• Erfaringa viser at kyrkja er ein god forvaltar av gravplassane på vegner av alle i samfunnet. Den historiske tilknyttinga mellom kyrkja og gravplassane og det faktum at dei fleste gravplassar er kyrkjegardar rundt kyrkjebygga, er sterke argument for at det framleis skal vera slik.

27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig ☒ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	• Vi er usamde i framlegget om at fylkesmannen etter søknad frå kommunen ved forskrift kan treffe vedtak om at ansvaret som lokal gravplassstyresmakt etter lova skal overførast til kommunen. Endringsforslaget svekkjer i vesentleg grad hovudordninga der soknet er lokal gravplassmynde. Ei ordning som den som er føreslegen, vil i realiteten avskjære soknet frå å ha innverknad på om soknet skal vidareføre gravferdsmyndet eller om det skal overførast til kommunen. Vi ynskjer difor at dagens ordning vert vidareført - der overføring skjer på grunnlag av avtale, der begge partar er samde.

28. Det ansvaret bispedømmerådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig ☒ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	• Då normalordninga er at eit kyrkjeleg organ framleis skal ha forvaltninga på vegne av det offentlege, synes det mest logisk at eit anna kyrkjeleg organ ivaretek kontrollfunksjonen. Det vil dessutan vere slik at i de fleste tilfelle være slik at gravplassen, i tillegg til å være eigd av soknet, ligg i tilknytning til eit kyrkjebygg. Gravplassen omkransar kyrkja og tiltak som berører gravplassen har difor ofte også konsekvensar for kyrkja og motsett. Dette tilsier at et kyrkjeleg organ uansett bør ha ei rolle ved vesentlege endringar på gravplassen. Det samme gjeld ved fastsetjing av vedtekter for gravplassen. Enkeltvedtak som gravplassmyndet har gjort etter gravplasslova, eller i medhald av lova, må framleis kunne påklagast til det orgaet som etter avgjerd i Kyrkjemøtet skal vere klageorgan etter gravplasslova. Med tilvising til prinsippet om at Kyrkjemøtet skal avgjere organisering og inndeling bør dette leggst til biskopen, som

tilsynsmann, og ikkje festast til bispedømerådet. At fylkesmannen skal ha eit overordna forhold til lokale kyrkjelege organ er ikkje naturleg. • Erfaringa viser også at det er nødvendig at kyrkja og gravplassane har sin «talsmann» i saker knytt til kulturminnevern og kommunale planar og byggesaker. Det mest effektive er då at Den norske kyrkja framleis er offentleg høyringsinstans i slike saker, med motsegnrett, jf. vår merknad i avsnittet om 60-meters grensa.

Kommentarer

ANDRE MERKNADER Rett til permisjon frå arbeid for å utføre verv For at Den norske kyrkja skal vere ei demokratisk folkekyrkje bør retten til fri frå arbeid for demokratisk valde medlemmer i Den norske kyrkje sine organ vidareførast slik den i deg er beskriven i § 30 i kyrkelova. Dette bør lovfestast i lovutkastet § 17. Rett til fri ved høgtidsdagar Departementet foreslår dei som har andre religiøse høgtider enn dei offentlige helgedagene skal ha rett til fri frå arbeid, skulegang, obligatorisk undervisning ved universitet og høgskule, tenesteplikt og liknande i opptil to sjølvvalde dagar kvart år i samband med høgtider etter vedkomande sin religion. Vi stør at personar skal ha rett til slik fri, men to sjølvvalde dagar er for lite, og vi vil difor gå inn for at antal dagar vert auka. Tilsette i soknet Her legg vi til grunn at Kyrkjemøtet i medhald av lovframlegget § 10 andre ledd vil kunne vidareføre bestemmelsane i kyrkjeordninga om at t.d. kyrkjelege fellesråd framleis skal kunne føreta tilsetting av, og ha arbeidsgjevaransvar for, alle tilsette som vert lønna over fellesrådet sitt budsjett.